

ד. פתרון שם אזוליי.

א"א: באנקונא ראיטי בכ"י איזוה הוספות אשר עשה הרב ר' ישראל משה חזן להגהות שלו הנקראות איי היס הנדפסות בספר תשובות הגאונים דפוס ליורנו שנת תרכ"ט ובתוך ההוספות האלה נמצאת עלה אחת אשר עליה רומז המחבר במקומה (בכת"י ולא בדפוס) במימן ק"ף "הואיל ואתא לידן ענין כהן המחלל זרעו וגם אני מחבר החיבור הזה על שם קהלתינו" ראיטי ונתון אל לבי להעתיק פה" והעתקת מתחיל אח"כ בזה"ל:

פה גזר דין אחד הנמצא בפנסקס קדמון של הקהלה משי' התס"ה על משפחת חיים הנמצאת היום פה, ויען שהיא משפחה גדולה ורובם יראי שמים הם משתוקקים הרבה לחזור לכהונתם וכל רב ומורה מפורסם שיבא מבקשים ממנו היתר זה, והפנסקס ישן נושן וקרוב לימחק. ע"כ ציויתי להעתיקו פה למען יעמוד ימים רבים ולא יהיו מכשילים לאיזה מורי הוראות ע"ה בטענות כזביות והכל לטוב להם ולזרעם כל הימים כי באמת לש"ש מתכוונים, ועיי' פרסום זה תפטר קהלתינו מחיוב הפרסום בכל מועד ומועד וכנוי בסופו שבלאו הכי הוא דבר דלא אפשר. וזה נוסחו:

"יען וביען במחנינו פה אי קורפו יע"א אירע מעשה זה שאחר כהן ששמו זכריה בן יאודה הגדיל לפרוץ פרוץ וחלל זרעו בעמיו בקחתו את ריקא בת אברהם מינירבו שהיתה אשה וגוי וגם גרושה וחלוצה והוסיף על חטאתו פשע שבא עליה דרך זנות ועשאה חללה היא וכ"ש זרעה ואף גם זאת שחכמי דורו ראשונים ואחרונים מעלת הממונים לא נמנעו מלהוכיחו בתוכחת מגולה כדי להסיר המכשלה מתחת ידו כי קדוש הוא לאלהיו, עכ"ז עודנו מחזיק בטומאתו לחלל את קדושתו גם לרבות שהויד ליטמא למתים ולא אבה או לשמוע גערת חכם לפרוש מן הטומאה. . אשר על כן בראותינו אנחנו צעירי הצאן רשע זה מבאישי ומחפירי סבל ושרץ בידו, אמרנו עת לעשות לה' על פי התורה אשר הורנו, ראשונה שקודם שיתערב זרע הפסול מצוה עלינו לפרסמו ולהכריזו כמו שכתב מוהרמ"א טאה"ע סי' כ' בשם הגהות האלפסי, והנה כי כן בשבטי ישראל הודענו נאמנה איך בני זכריה בן יאודה הגוי הנולדים עם האשה ריקא בת אברהם מינירבו הגוי הנקראים בשם שמואל ואברהם שהם חללים נמורים ונחשבים כזרים לכל ענין דהינו ליטמא למתים ולישא אף נשים האסורות לכהן ולא די זה אלא שאדרכא הורע כחם מדין זרים ישראלים, לפי שהורע

(1) א"א: כי הרב המחלל היה רב דקהלת קאומו ואח"כ נתמנה לרב דק"ק רומא ואח"כ כאלכסנדריא דמצרים.

זכר של אלו הנולדים הוא חלל לעולם באופן שבת בן בנם עד סוף כל הדורות לעולם לא תוכל לינשא לכהן אבל אם יולידו בת היא עצמה אסורה לכהן כדין חללה ואם תנשא לישראל זרעה ממנו כשר ופסקה זוהמתן כאשר אלו החלוקים נתנו ליכתב דבר דבור על אוֹפְנו בספרי הפוסקים ומשם בארה. עור רצינו לכאר שמכאן והלאה לא יקראו על שם אביהם דהיינו בני זכריה כהן אלא זה שמש אשר יקראו להם שמואל אוֹלוֹי ואברהם אוֹלוֹי זה יהיה משפט אלו הנולדים עבר הווה ועתיד. ועל אביהם זכריה בן יאודה יען חלל את קדושתו גזרנו אומר שכל זמן שאינו נודר הנאה על דעת רבים מהאשה הנז' ומכל הנשים שהכהן אסור בהן גם לרבות שלא ליטמא עוד למתים בקבלו עליו דברי חכמות על חמאתו אשר חטא שלא יהיה לעולם קרוי ראשון לספר תורה כשאר כהן דעלמא ושלא יוכל לישא את כסיו כמובא בלבוש התכלת סי' קכ"ח אך ורק לא בשביל זה יהיה רשות בידו ליטמא למתים ולישא גרושה, יען עכ"ז לא נעשה חלל לגמרי מאחר שלידתו בקדושה כמובא בשו"ע טזאה"ע סי' ז' יע"ש, ועל סי' הדברים האלה פרסמנום בקהל רב וגם כתבנום בסי' הזכרונות דהיינו בספרי ההסכמות של קהלתינו לאמר לדורות גופא דעובדא היכי הוה ויהיו מחויבים מעלת הממונים שיהיו מומן לומן להקרנות בכל מועד ומועד בשתי בתי כנסיות לפני קהל ועדה לדעת מה יעשה ישראל ולהבחין בין זרע כשר לזרע פסול ולראית אמת ולאישור וקיום דברינו באנו על החתום אנחנו משרתי ק"ק יחד עם מעלת הממונים ה"י בסי' ובשי' והנח אתנו לפני ה' משמרת לדורותיכם לפרט קטן ליצירה והכל שריר ובריר וקיים. הרופא אליעזר די מורדו. — רפאל דוד צדיק ממונה — שמואל במ"ד די מורדו. — שבת בכתה"ר יוסף הכהן זל"ה.

אף גם זאת חל עלינו חובת ביאור להודיע ולהשמיע לכל אשר בשם ישראל יכונה איך מרדכי בכ"ד זכריה כהן בא על האשה פאסינסיא בת אברהם מינידכו והוליד ממנה בן ששמו חיים ובשביל הטעמים הגלויים לנו אנו מפרסמים גם אותו בשם חלל ככל חקותיו וככל משפטיו ומהיום והלאה גם הוא יקרא שמו בישראל חיים אוֹלוֹי כמשפט כתוב לעיל והכל קיים".

הרופא אליעזר די מורדו. — רפאל דוד צדיק ממונה שמואל במ"ד די מורדו ממונה. — שבת בכתה"ר יוסף הכהן זל"ה.

אמר המחבר היושב על כסא הזרואת הרב הכהן הגדול הנז' ויע"א, בפי כל תושבי עירנו זאת קבלה בירם שמוה"ר רב כהן צדק הלזה בא בשליחות מצוה מעה"ק ירושלי' תויב ועכבוהו לרב ומ"ץ ונלכ"ע פה ואני הצעיר השטתחתי על קברו בפשוט ידים ורגלים כנודע להתפלל בעד החיים בומן החול"ירע של תתי' שנה זאת התרט"ז לתס"ץ, ובאמת כן אני רואה מכתבתו וחתמתו וסדור לשונו, יניח ירדנו, חלמיש למעינינו, ודבריו אמת וצדק בנויים על קו הדין, כי מיקירי ירושלם היה בלי ספק ושורש כתיבתו וחתמתו מעידין בגודלן ועוביין והיקיפן כי היה ירושלמי מבטן ומהריון, וגם אומרו, "שחכמי דורני' ניכר שלא היה הרב הכותב הזה בן עיר והוא ברור. ראה סקחות עצום לתת כינוי למשפחה זאת בשם אוֹלוֹי שהוא ר"ת ידוע ועיין להרב שה"ג ח"ב מערכת א' אות פ' ונראה דהאמת עם הרב מוה"ר א' אוֹלוֹי ו"ל ממרוויקוס שהחרים

שבאמת הפרש גדול יש בין אוולאי באל"ף נוספת לאוולי בלי אליף אלא דבאמת לא ידעתי מקום לאותו חכם! מה האי? וכי מציאות שקלת מעלמא, הלא לעינינו טובה תוכחת עולא לרב יאודה בקירושיין דעי"ב, ודילמא כו' ודילמא כו' והדילמא האחרון קשה כמות דהוא פיסול גמור אשר תצלנה ב' אוניס, ועכ"ז כמה לא חלי ולא מרגיש גברא רבא כעולא להוציאו מן הכה אל הפועל, וכד דייקינן שפיר האמת אתו, אחרי הגלות המר והנמהר בפיוור אחר פיוור ובמילמול אחר טילמול מי יתפאר בשלשלת יחוסו? כן נמי הדבר הזה אם בזמן שבה"מ קיים הכהנים לא אמרו איה ה' כיש אחר החרבן מי יודע כמה משפחות נטמעו בישראל מהטעם האמור כי לא פחית עלמא מכף מעול וחומס ונואף ומה בזיון יש אם נטמעו משפחות כהנים בישראל מפני שאבותיהם של אלו עברו על לאו דגרופה וחלוצה? וכי כל אדם אינו רשאי להסתפק על משפחת אוולאי ואיוולי שמא היו כהנים מתחלתם ושוב שינו קצת מפני הבושה מי הוסיף יו"ד ומי הוסיף אליף וכדומה כמו נדון שלפנינו שכינו עצמם חיים על שם הבן הגזיל ומה חרפה איכא אחרי שהם ישראלים נמורים לכל דבריהם כמשפחה זאת שבעירנו שהם יראי שמים ומהם עושים צדקה ושלוחי צבור, ואין ספק שכונת החכם היה על שלקחו הדבר ללעג וקלם הא ודאי הוא איסור המור בסני עצמו בלי שום ריח ספק, וגם אני באותו כח אני גוזר שההתגלות בדפוס הדברים הכתובים על הלוחות הראשונים ששום אדם לא יורשה ח"ו לפצות פה ולצסצף על משפחת חיים שבעירנו יה"ר יחיו דגן ויפרחו כגפן כיר"א.